

Inrättande av långsiktig fondstruktur Almi Invest Östra Mellansverige

Sammanfattning

Almi Invest tillför tillväxtkapital i tidiga, riskfyllda utvecklingsfaser där det finns brist på privata alternativ. I Östra Mellansverige finns idag två generationers fondprojekt med bas i de regionala strukturfondsprogrammen. Båda dessa är tidsbegränsade, det första med slutdatum i augusti 2020. Förslaget är att inrätta en långsiktig fondstruktur som möjliggör fortsatta investeringar i Östra Mellansverige.

Beskrivning av ärendet

Almi Invest startade sin verksamhet 2009 och har sedan dess utvecklats till att bli Sveriges mest aktiva investerare i startups. Sedan 2017 är Almi Invest ett av två affärsområden inom Almi-koncernen. Almi Invest tillför tillväxtkapital i tidiga, riskfyllda utvecklingsfaser där det finns brist på privata alternativ. Verksamheten är regionaliserad utifrån de åtta NUTS-områdena med regionala fondbolag samt ett nationellt moderbolag.

Finansieringen av Almi Invest Östra Mellansverige består av två generationers fondprojekt med bas i de regionala strukturfondsprogrammen. Dessa är tidsbegränsade och Fond 1, som startade 2009, har ett slutdatum i augusti 2020. Fond 2 startade sent 2015 och har sitt slutdatum år 2027. Redan vid ingången av projekten var intentionen att uppnå långsiktighet, dvs hitta en modell där kapitalet revolveras och återanvänds i respektive region efter fondperiodernas slut. Nu närmar sig Fond 1s bortre tidsgräns och det är därmed hög tid att skapa en långsiktig struktur som möjliggör fortsatta investeringar i regionerna.

Fond 1 – start 2009

- Fonden är på sammanlagt 176,2 Mkr varav 144,6 Mkr budgeterades som investerbart. 163,8 Mkr har investerats i sammanlagt 47 bolag, vilket innebär att 19,2 Mkr av exitlikvider använts för ytterligare investeringar.
- Ackumulerat Q2 2018 hade Fond 1 investeringar på 163,8 Mkr attraherat ytterligare minst 352 Mkr i medfinansiering. Detta ger ett totalt attraherat kapital om 515,8 Mkr.
- Av de 44 bolagen har vi gjort exit i 22 bolag per 30/6 2018. Försäljningsintäkten på dessa 21 bolag uppgår till 112 Mkr med en netto reavinst på 24 Mkr.
- Omsättningstakten är hög. Redan 8 år efter den första nyinvesteringen gjorts har nära 50% av det totala innehavet exiterats, och dessutom med genomsnittlig vinst.
- Inga nya investeringar görs från fonden och fokus är att sälja innehaven de närmaste åren. Givet att så sker till bedömt marknadsvärde kommer Fond 1 att inbringa sammanlagt 175 Mkr i intäkter på 163,8 Mkr investerat, vilket innebär att målet med återgenerera minst det investerade kapitalet är väl uppnått.

Finansiering fond 1:

Finansär *)	Belopp(Mkr)	%
Almi Företagspartner AB	50,0	28%
EU Strukturfond	87,5	50%
NUTEK gm ALMI Mb	5,0	3%
Södermanlands län	8,0	5%
Uppsala län	1,7	1%
Västmanlands län	8,0	5%
Östergötlands län	8,0	5%
Örebro län	8,0	5%
TOTALT	176,2	100%

Fond 2 – start 2015

- Fonden är på sammanlagt 150 Mkr varav 125 Mkr är budgeterat som investerbart.
- Hittills har investerats 40 Mkr 26 bolag. Bedömt marknadsvärde uppgår per den 30/6 2018 till 36 Mkr.
- Per 30/6 2018 har exiterats 2 bolag ur fonden.. Försäljningsintäkten var 2,8 msek med en netto reavinst på 0,7 msek.
- Ackumulerat Q2 2018 hade investeringar ur Fond 2 på 40 Mkr attraherat ytterligare 114 Mkr i medfinansiering, vilket innebär en stark ökning i attraktionskraft av privat kapital.

Finansiär	Belopp(Mkr)	%
Almi Företagspartner AB	23,0	15%
ERUF	75,0	50%
Revolverat från Fond 1	29,0	19%
Södermanlands län	4,6	3%
Uppsala län	4,6	3%
Västmanlands län	4,6	3%
Östergötlands län	4,6	3%
Örebro län	4,6	3%
TOTALT	150,0	100%

Ökad tillgång på riskkapital

Almi Invest har bidragit till ökad tillgång på tidigt riskkapital för tillväxtföretag i regionen. Förutom den insats som kommer från Almi Invest tillförs företagen även kapital från andra finansiärer, både i form privat riskkapital och lånekapital från banker, Almi m fl. Almi Invest har byggt upp erfarenhet och kompetens att investera i och utveckla företag i tidiga utvecklingsfaser och är nu en central del av finansieringskedjan i det regionala innovationssystemet. Med hjälp av det varumärke som skapats under de senare åren märks också ett ökat intresse från investerare och nätverk även utanför regionen att saminvestera.

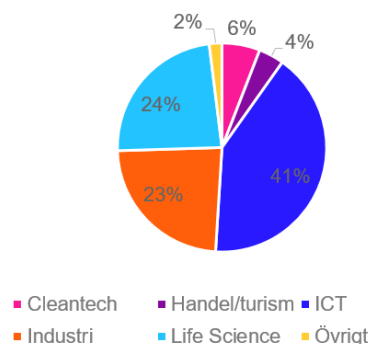
Totalt i båda fonderna har hittills (Q2 2018) investerats 204,1 Mkr i 65 bolag. Medfinansieringen från privata aktörer uppgår i dessa bolag till 462,9 Mkr (Q2 2018). Detta innebär att för varje krona som Almi Invest investerar attraheras 2,27 kr från privata medinvestorer.

Branscher

Andelen Life Science är färre i antal men större i belopp, vilket är naturligt då det är väldigt kapitalkrävande. Fördelningen i Östra Mellansverige överensstämmer ganska väl med fördelningen över Almi Invests totala investeringar i hela Sverige.

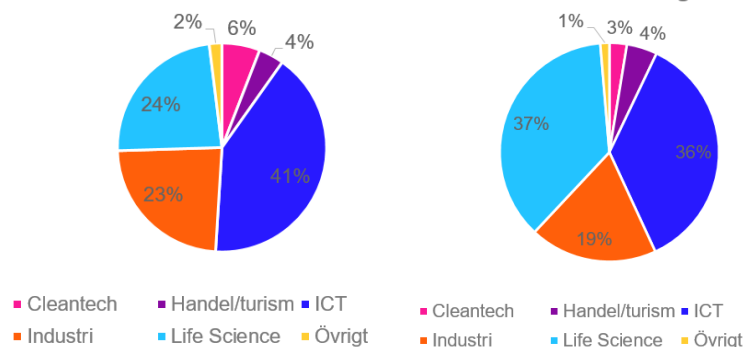
Antal

Östra Mellansverige

Belopp

Östra Mellansverige

Regional spridning

Östra Mellansverige är en stor region med 5 län som vart och ett har sina regionala förutsättningar och näringsliv. Teamet är aktivt i alla län, såväl direkt som indirekt via samarbetspartners. Den i särklass viktigaste framgångsfaktorn för ett investeringsteam är inflödet av potentiella investeringsobjekt, sk "dealflow". Varje län har en dedikerad person med uppgift att skapa regionala relationer, vara närvarande i respektive innovationssystem och söka investeringsobjekt vid regionala och lokala innovationsrelaterade event.

Fond 1 har följande fördelning i belopp och antal fördelat på respektive region:

Län	Investerat Belopp(Mkr)	Andel	Antal bolag	Antal/tot
Södermanland	10,2	7 %	4	9 %
Uppsala	40,0	26 %	10	23 %
Västmanland	15,0	10 %	6	14 %
Örebro	10,3	7 %	5	11 %
Östergötlands län	62,3	40 %	17	39 %
Övrigt	17,4	11 %	2	5 %
TOTALT	155,2	100 %	44	100 %

Forsatt behov

Almi Invest Östra Mellansverige är idag en aktör som återkommande investerar riskkapital i Östra Mellansverige. Saminvestering sker exempelvis tillsammans med regionala affärsänglar och andra privata investerare. De privata investerarna kan sällan täcka hela bolagens kapitalbehov och Almi Invest ses som en viktig partner.

Det finns ingen annan aktör som investerar i den takt som Almi Invest gör och besitter den kunskapsbank och de nätverk som de har. Tillgången på kapital är genrellt sett i landet god men kapitalet i de riskfyllda tillväxtfaserna, där Almi Invest investerar, är fortfarande bristfällig.

Vi ser ingen sjunkande efterfrågan på investeringar i regionen och vi bedömer att det finns ett starkt fortsatt behov av investeringar i tidig fas.

Inrättande av långsiktig fondstruktur

Samtliga tillgångar i de fondprojekt som avslutas 2020 (Fond 1) kvarstannar hos Almi Invest Östra Mellansverige för fortsatta investeringar i Östra Mellansverige. På så sätt säkerställs en långsiktighet, en så kallad evergreenfond, som gagnar tillkomsten av nya tillväxtföretag och som även efterfrågas av de finansiella aktörer som ser Almi Invest som en viktig samarbets- och investeringspartner. En långsiktig struktur skapar också en möjlighet att inte kortsiktigt tvingas till försäljning av delägda bolag som inte är i rätt fas att säljas. Det är en fördel för fondens finansiella utveckling och, inte minst, för de enskilda bolagen.

Intentionen är att även det fondprojekt som avslutas 2027 (Fond 2) hanteras på samma sätt, men det omfattas inte av detta förslag utan hanteras separat, i särskild ordning, längre fram i fondperioden.

Fond 1 styrs bl a av ett dokument benämnt "Särskilda Villkor" från 2014. Där definieras olika möjliga avvecklingsformer och den föreslagna modellen är att betrakta som alternativet "ett nytt fondprojekt hos projektägaren". Dokumentet Särskilda Villkor upphör att gälla i och med att den nya evergreenstruktur som beskrivs i detta dokument träder i kraft.

Villkorlig återbetalningsskyldighet upphör

I Särskilda Villkor finns en text kring villkorlig återbetalning av kvarvarande medel vid fondperiodens slut i det fall t ex fonden inte överförs till ett nytt fondprojekt hos projektägaren. Det har medfört att finansierarnas insats, justerat för fondens ackumulerade resultat, ligger skuldförd i Almi Invest Östra Mellansveriges balansräkning. Per den 30 juni 2018 är aktuell skuld till finansierarna i Fond 1 i enlighet med tabell nedan. Beloppet anger bokförd skuld, dvs medfinansiering minus resultatbaserade nedskrivningar.

Finansiär	Belopp (kr)
Region Örebro	6 535 872
Region Östergötland	6 535 872
Länsstyrelsen Västmanland	6 535 872
Region Uppsala	1 388 873
Region Sörmland	6 535 872

Kapitalinsatsen från Västmanland är baserad på anslag 1:1, vilket innebär att vid en eventuell återbetalning sker återföring till statskassan i enlighet med de regler som styr anslagsformen. Genom att fullfölja intentionen som fanns vid fondens uppstart, dvs att skapa en evergreen-struktur, så kvarstannar/återanvänds kapitalet i regionen och möjliggör nya investeringar.

Förslaget innebär en accept av den långsiktiga fondstrukturen vilket inkluderar att den villkorliga återbetalningsskyldigheten upphör och att fondbolagets kvarvarande skuld till finansierarna därmed kommer skrivas bort i fondbolagets balansräkning.

Förutsättningar för evergreen-fonden

- Almi Invests regionala struktur kvarstår såväl juridiskt som organisatoriskt, dvs det kommer fortsatt att vara ett separat dotterbolag och team för den regionala fonden.
- Samtliga tillgångar i respektive fondprojekt överförs till den långsiktiga strukturen senast vid fondens slutdatum, vilket förutom exitlikvider kan innebära kvarvarande portföljinnehav om det anses mer gynnsamt än att exitera dessa.
- Kapital kan lyftas vidare till den långsiktiga strukturen från dagens fondprojekt innan dess slutdatum, dvs 31 aug 2020, givet att det inte anses behövas för förvaltning eller följdinvesteringar och att det görs i enlighet med de regelverk och avtal som styr projektet. Sådant beslut förankras i finansiärråd och fattas av fondbolagets styrelse.
- Startdatum för evergreenfonden är då kapital och/eller andra tillgångar överförs från dagens fondprojekt, dvs den 31 aug 2020 alternativt vid tidigare tidpunkt i enlighet med punkt ovan.
- Nuvarande grundläggande investeringsinriktning gäller även fortsättningsvis, dvs investeringar ska göras i små och medelstora bolag inom aktuell region och huvudfokus ligger på unga bolag i sådd- och startfas med hög tillväxtpotential. Investeringar också kan göras i expansionsfas, dvs då ett bolag varit kommersiellt verksamt i mer än sju år, men det utgör inte huvudfokus för fonden. Fonden ska vara marknadskompletterande.
- De generella regelverk som styr Almis och Almi Invests verksamhet, t ex statsstödsregler, gäller även fortsättningsvis. Eftersom kapitalet från EUs regionala strukturfonder anses vara nationella när de revolverats behöver inte hänsyn tas till de EU-specifika regelverk som idag, förutom statsstödsreglerna, reglerar fonden. Det ökar flexibiliteten och förutsättningarna att bedriva en ändamålsenlig verksamhet.
- Modellen är en evergreen-struktur i bemärkelsen att det inte sätts någon borte tidsgräns och att det kapital som återfås vid avyttringar återinvesteras. Huruvida kapitalet kan hållas intakt beror på vilket finansiellt resultat som uppnås. Den finansiella målsättningen är densamma som idag, dvs att investerat kapital ska återgenereras till 100 %. Det medför att kapitalbasen löpande minskar med motsvarande fondens omkostnader. Almi Invest kommer

arbета för att bibehålla dagens investeringskapacitet över tid, antingen genom att överträffa den finansiella målsättningen eller genom att nuvarande finansiärer alternativt andra parter tillskjuter kapital. Det kan t ex ske genom tillskott i evergreenfonden eller i en ny strukturfondsbaserad fond som investerar parallellt med evergreenfonden. Att acceptera denna långsiktiga struktur innebär dock inte att någon finansiär, inklusive Almi eller Almi Invest, förpliktigar sig till att tillskjuta något kapital, varken nu eller i framtiden.

- Förvaltningen av fonden ska vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv.
- Samtliga ursprungliga finansiärer kallas årligen till ett finansiärråd, i likhet med hur det fungerar idag, där utfall, nuläge och prognos för verksamheten presenteras.
- Samtliga ursprungliga finansiärer kommer även framgent att ha möjlighet att tillsätta en styrelseledamot i fondbolaget. Ledamoten ska ha en relevant erfarenhet för att bidra till verksamhetens utveckling.

Dessa förutsättningar gäller tillsvidare och så länge som Almi Invests verksamhet bedrivs i nuvarande form. Eventuella förändringar förankras i finansiärråd och beslutas av fondbolagets styrelse samt, i det fall det är ägarfrågor, av ägaren.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Finansiering av den långsiktiga fondstrukturen sker genom att kapital lyfts vidare från befintligt fondprojekt. Skulle dessa medel, anslag 1:1, istället återföras till Region Västmanland skulle de återföras till statskassan i enlighet med de regler som styr anslagsformen.

Uppföljning

Uppföljning sker löpande vid styrelsemöten Almi Invest Östra Mellansverige, och särskilda finansiärsträffar.

Regionstyrelsens beslut

1. Regionstyrelsen beslutar att acceptera den långsiktiga fondstrukturen i enlighet med förslaget. Detta innebär att den villkorliga återbetalningsskyldigheten för Almi Invest Östra Mellansverige upphör och att fondbolagets kvarvarande skuld till finansiärerna därmed kommer skrivas bort i fondbolagets balansräkning.